

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie z oskarżenia prywatnego S.P. przeciwko W.M., Z.M., L.M., P.M., A.M., M.P. o czyn z art. 216 § 1 k.k.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 13 lipca 2023 r. wniosku Sądu Rejonowego w Starachowicach - zawartego w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2023 r., sygn. II K 451/22 - w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w Starachowicach wpłynął prywatny akt oskarżenia S.P. zarzucający określonym osobom popełnienie czynu wyczerpującego dyspozycję art. 216 § 1 k.k.

W dniu 19 czerwca 2023 r. Sąd Rejonowy w Starachowicach wydał postanowienie sygn. II K 451/23, w którym zawarł wniosek skierowany do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości. W wystąpieniu wskazano, że kolejni sędziowie Sądu Rejonowego w Starachowicach wyznaczeni do rozpoznania tej sprawy, na skutek oświadczeń składanych przez oskarżyciela prywatnego wskazujących na udział niektórych z nich w rozpoznawaniu wcześniejszych spraw dotyczących oskarżyciela prywatnego, jak też wskazujących

na fakt popełnienia przestępstw o charakterze korupcyjnym, udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, przez innych wyznaczonych sędziów, byli wyłączani od rozpoznania tej sprawy, a następni sędziowie, którzy mogliby wziąć udział w rozpoznaniu sprawy złożyli wnioski o ich wyłączenie, które w części nie zostały jeszcze rozpoznane. Dodatkowo oskarżyciel prywatny wniósł o przekazanie tej sprawy do rozpoznania innemu sądowi. Okoliczności te, jak również złożenie przez jednego wyłączonych sędziów zawiadomienia o popełnieniu przez oskarżyciela prywatnego przestępstwa w toku innego postępowania powodują, że zdaniem Sądu istnieją podstawy do zastosowania w tej sprawie instytucji wskazanej w art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny.

Przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy, dający bowiem podstawę do odejścia od właściwości miejscowej sądu, nie podlega interpretacji rozszerzającej. Nadmierne jego wykorzystywanie może zresztą w praktyce podważać zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Podkreślić również trzeba, że o właściwości do rozpoznania sprawy decydują kryteria ustawowe, dlatego nie powinna ich dyktować wola stron postępowania, a podważanie autorytetu konkretnego sądu, pomawianie jego sędziów o popełnienie przestępstw (pozostające w próżni dowodowej) i uwłaczanie ich godności nie mogą skutkować zmianą właściwości miejscowej sądu, bo mogłoby to doprowadzić do sytuacji, w której oskarżony, przez najróżniejsze insynuacje, uzyskiwałby zmianę tej właściwości niemającą nic wspólnego z dobrem wymiaru sprawiedliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 listopada 1995 r., II KO 51/95, OSNKW 1-2/1996, poz.6).

Uwzględnienie wymogów ścisłej interpretacji pojęcia dobra wymiaru sprawiedliwości nie pozwoliło na stwierdzenie, że rozpoznanie tej sprawy przez sąd właściwy mogłoby zrodzić realne i obiektywne zagrożenie dla dobra wymiaru sprawiedliwości. W sprawie nie zaistniały bowiem konkretne i rzeczywiste okoliczności zdolne wywołać obiektywnie w opinii publicznej przekonanie o braku warunków do bezstronnego rozpoznania tej sprawy w sądzie właściwym, zwłaszcza, że przedmiotem rozpoznania nie będzie sprawa, w której

pokrzywdzonym działaniem oskarżyciela prywatnego jest jeden z sędziów sądu właściwego do rozpoznania tej sprawy. Wskazać w tym kontekście należało, że rzeczą sądów powinno być takie orzekanie, aby także w opinii publicznej nie powstały wątpliwości, co do tego, że wydane orzeczenia jest wolne od jakichkolwiek pozaprocesowych wpływów. W tej sprawie nie wykazano istotnych przeszkód dla zachowania takiego wymogu przy orzekaniu w przedmiocie zarzutu objętego prywatnym aktem oskarżenia. Odnośnie do żądania oskarżyciela prywatnego przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi z uwagi na zastrzeżenia co do możliwości jej bezstronnego rozpoznania w sądzie właściwym, uznać należało uznać, że wsparte jest ono jedynie jego osobistym przekonaniem, nieznajującym potwierdzenia w realnych i rzeczywistych okolicznościach dotyczących tej sprawy. Podnieść nadto należało, w opozycji do treści wniosku, że kwestia możliwości wyłączenia kolejnych sędziów od rozpoznania tej sprawy nie może uzasadniać wystąpienia z wnioskiem w trybie art. 37 k.p.k. Dla tych czynności wyznaczony został inny tok procedowania określony w art. 41 k.p.k. i art. 42 k.p.k., który w określonej sytuacji procesowej (wyłączenia poszczególnych sędziów prowadzącego do niemożliwości utworzenia wymaganego przez ustawę składu orzekającego w tym sądzie) mógłby doprowadzić do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, ale już wyłącznie na podstawie wskazanej w art. 43 k.p.k.

Z tych względów należało postanowić jak na wstępie.

(J.D.)

[ał]